

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.9.2026
COM(2026) 475 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Komisjoni 44. aastaaruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule, mis käsitleb ELi dumpingu- ja subsiidiumivastaste ning kaitsemeetmete alast tegevust ning kolmandate riikide poolt ELi vastu kaubanduse kaitsemeetmete kasutamist 2025. aastal

{SWD(2026) 277 final}

KOKKUVÕTE

Käesolev aruanne on 44. aruanne Euroopa Liidu (EL) kaubanduskaitsealase tegevuse kohta. Aruanne hõlmab ELi dumpingu- ja subsiidiumivastaseid meetmeid ning kaitsemeetmeid, kolmandate riikide kaubanduskaitsealast tegevust ELis imporditava kauba suhtes ning ärakuulamise eest vastutava ametniku tegevust 2025. aastal. Sellele on lisatud komisjoni talituste töödokument, mis sisaldab üksikasjalikumalt teavet ja statistikat.

2025. aasta oli ELi kaubanduskaitsealase tegevuse seisukohast taas oluline aasta, mil valitses jätkuvalt suur nõudlus meetmete järele, et kaitsta Euroopa tootmisharusid nii dumpinguhinnaga, subsideeritud kui ka kiiresti kasvava impordi eest. 2025. aastal kehtestati harva kasutatav kaitsemeede ferrosulamite suhtes. Komisjon algatas 32 uut uurimist; see arv jäi veidi alla eelmise aasta rekordiliselt kõrget taset. Suurenenud nõudlus kaubanduse kaitsmise järele näitab, et ELi tootmisharusid kahjustavad ebaausad kaubandustavad sagenevad ja olukord on tõsine, eelkõige keemiatööstuses, mis ilmnas ka 2025. aastal, arvestades, et keemiatööstuse arvele langes üle kolmandiku 2025. aastal algatatud uutest juhtumitest. See püsivalt suur aktiivsus põhjustab kaubanduse kaitsemeetmetega tegelevates talitustes jätkuvalt suurt töökoormust. Sellele vaatamata jäi pühendumus kaitsta tootmisharusid ebaausate kaubandustavade eest vankumatuks.

ELis kehtivate meetmete arv kasvas 2025. aasta alguses kehtinud 199-lt meetmelt aasta lõpuks 232-le, millega kaitsti rohkem kui 637 000 tootmistöökohta. Peaaegu kolmandik meetmetest on võetud raua- ja terasesektoris, ent ka keemiatööstuse osakaal on ootuspäraselt suur, moodustades ligi veerandi meetmetest.

Kaubanduse kaitsemeetmete tulemuslik rakendamine oli 2025. aastal komisjoni jaoks jätkuvalt esmatähtis, sest see on meetmete mõjususe lahutamatu osa. Meetmete tagasiulatuva kohaldamine kolmel juhul kinnitas komisjoni otsusekindlust tootmisharudele varajase kaitse pakkumisel, kui see on õiguslikult põhjendatud. Seda hõlbustas kõigi uute dumpingu- ja subsiidiumivastaste uurimiste raames impordi automaatne registreerimine, mis võimaldas kaubavooge täpselt jälgida. Kogu aasta jooksul jätkus ka impordimahtude ja turusuundumuste jälgimine koostöös tootmisharudega ning meetmetest kõrvalehoidmise vastane tegevus. Selleks et tõhustada selliste toodete voogude jälgimist, mille suhtes kohaldatakse ettevõttepõhiseid meetmeid, töötas komisjon 2025. aastal välja uue eksportijate aruandluse ja saadetiste jälgimise vahendi, mida hakati rakendama 2026. aasta alguses, et jälgida akutoitega elektrisõidukite impordi puhul aktsepteeritud hinnakohustuse täitmist. Meetmetest kõrvalehoidmine on endiselt probleem, kusjuures kasvab kõrvalehoidmine selliste meetodite abil nagu import kolmandate riikide kaudu, kus tehakse minimaalse väärtusega kokkupanekutoimingud. Ühe meetmetest kõrvalehoidmise uurimise tulemusena laiendati Hiinast pärit naatriumvesinikglutamaadi suhtes kehtestatud dumpinguvastaseid meetmeid 2025. aastal Malaisiale, et võidelda just selle tava vastu.

2025. aastal kasvas kaubanduse kaitsemeetmete vaidlustamiseks algatatud kohtuasjade arv märkimisväärselt – 2024. aasta 10 kohtuasjalt 18-le uuele kohtuasjale. Nende hulgas on aga kuus hagi, millega vaidlustati Hiina elektrisõidukitele 2024. aastal kehtestatud tasakaalustavad tollimaksud. Komisjon võitis kaheksast Üldkohtus 2025. aasta lahendatud kohtuvaidlusest seitse. Kinnitati mõned olulised õiguspõhimõtted, sealhulgas õigus jätkata uurimist isegi

pärast seda, kui tootmisharu on kaebuse tagasi võtnud, normaalväärtuse kindlaksmääramise metoodika omamaise müügi andmete puudumise korral ning dumpingu ja kahju jätkumise või kordumise tõenäosuse hindamine kehtivate kaitsemeetmete aegumise läbivaatamisel. Kuigi hiljutises kohtupraktikas rõhutatakse ELi kaubanduse kaitsemeetmete usaldusväärsust, toob suurem õiguslik kontroll esile vajaduse, et komisjon kohaldaks õigusakte nõuetekohaselt alates kaebuse esitamise etapist kuni meetmete kehtestamiseni.

2025. aastal tegutses EL WTO kaubanduse kaitsemeetmete komiteedes proaktiivselt ja jõuliselt, kaitstes enesekindlalt oma meetmeid, vaidlustades samal ajal mõningate kaubanduspartnerite ebaausaid tavasid ja konkreetseid uurimisi, mis mõjutavad ELi eksportijaid. ELi pühendunud osalemine nende komiteede töös on väga oluline selleks, et tugevdada ja säilitada reeglitel põhinevat kaubandussüsteemi, tagades samal ajal Euroopa tootmisharude kaitse ebaausa konkurentsi eest õiguslikult korrektsel viisil. Subsidiiumide ja tasakaalustusmeetmete komitees rõhutas EL tungivat vajadust suurema läbipaistvuse järele, pidades silmas paljude WTO liikmete puudulikku teavet turgu moonutavate subsidiiumide kohta.

2025. aasta lõpu seisuga olid kolmandad riigid kehtestanud ELi ekspordi suhtes 181 kaubanduse kaitsemeetet, mida on 14 võrra rohkem kui aasta alguses. Teisalt vähenes ELi ja selle liikmesriikide vastu algatatud uute uurimiste arv eelmise aasta 34-lt 2025. aastal 30-le. Komisjon sekkus mitmel korral ja kõigil tasanditel (alates tehnilisest kuni poliitiliseni) uurimistesse, mis Hiinas algatati ELi pärit brändi, sealihaga ja piimatoodete impordi suhtes, kuid Hiina otsustas siiski meetmeid kohaldada vaatamata nende nõrgale põhjendatusele. Sellest hoolimata uurib komisjon jätkuvalt, kuidas vaidlustada neid ja teisi põhjendamatuid kaubanduse kaitsemeetmeid, mis mõjutavad ELi eksportijaid. Selliste jõupingutuste tulemusena on tehtud mõningaid edusamme. Näiteks on Austraalia lõpetanud dumpingu- ja subsidiiumivastased uurimised, mis olid pikka aega suunatud Itaalia tomatiekspordi vastu, sealhulgas subsidiiumivastased meetmed ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) programmide suhtes, mille näol ei ole tegemist tasakaalustatavate subsidiiumidega.

Kuna 2025. aastal suurenes nõudlus kaubanduse kaitse järele, kohtus komisjon paljude tootmisharude esindajatega äriühingute ning valdkondlike ja riiklike ühenduste tasandil, et vahetada arvamusi kaubanduse kaitsemeetmete teemal, hallata ootusi ja kuulata ära ettepanekud selle kohta, kuidas neid meetmeid edaspidi kasutada. Praeguses keerulises olukorras on üks selge sõnum tootmisharudele see, et tegutseda tuleb kiiresti, reageerides varem ja valmistudes paremini, et hoida ära negatiivsete suundumuste muutumine negatiivseteks tulemusteks. See lähenemisviis võib aidata komisjonil tootmisharusid toetada ja jätkuvalt täita president von der Leyeni lubadust „me kaitseme alati oma tööstust kõlvatu konkurentsi eest“, mis anti 2025. aasta septembri kõnes olukorrast Euroopa Liidus.

Lisaks sisaldab aruanne eraldi osa impordiseire rakkerühma kohta, mille loomisest teatati 2025. aasta aprillis ja mille ülesandeks on jälgida kaupade kahjulikku ümbersuunamist ELi tulenevalt mujal kehtestatud kõrgetest tollimaksumääradest. Rakkerühm jälgib impordimahte ja teeb kindlaks potentsiaalselt kahjustava impordi ning kasutab koostöös tootmisharudega andmeid riskide kindlakstegemiseks ja vajaduse korral asjakohaste meetmete võtmiseks.

See tõenditel põhinev lähenemisviis on tugevdanud ELi suutlikkust kaitsta oma avatud turgu impordist tuleneva ebaausa konkurentsi eest. Pärast 2025. aasta kevadet on kaubandusmaastik siiski muutunud, kuna Ameerika Ühendriikide tollimaksumäärad on märkimisväärselt alanenud, mille tulemusena on vähenenud stiimul kaupade ümbersuunamiseks. Samal ajal

tekitab ELi tootmisharudele kaupade lühiajalise ümbersuunamise asemel nüüd muret laiem ja pikemaajaline impordisurve, mis on tingitud ülemaailmsest liigsest tootmisvõimsusest, eelkõige aga Hiinast pärit impordi surve. Nende probleemide lahendamiseks võtab komisjon 2026. aastal kasutusele meetodika, mis kajastab impordi pidevat ja pikemaajalist kasvu, selle asemel et keskenduda lühiajalistele muutustele, mille põhjuseks on tollimaksudest tulenev kaupade ümbersuunamine.

I KAUBANDUSE KAITSEMEETMETE KOHALDAMINE 2025. AASTAL

1. UURIMISTEGEVUS

1.1. Ülevaade

2025. aasta lõpus kehtis ELis 232 (ajutist ja lõplikku) kaubanduse kaitsemeedet, sealhulgas 159 dumpinguvastast meedet, 39 dumpinguvastast meedet, mida pärast meetmest kõrvalehoidmist käsitlevat uurimist pikendati, 25 subsiidiumivastast meedet, 7 subsiidiumivastast meedet, mida pärast meetmest kõrvalehoidmist käsitlevat uurimist pikendati, ja 2 kaitsemeedet. Nende meetmetega kaitstakse rohkem kui 637 000 otsest töökohta ELis.

2025. aastal tegeles komisjon 32 uue uurimise ja 21 läbivaatamisega ning jätkas 67 uurimist, mis olid aasta alguses pooleli. Komisjon viis aasta jooksul lõpule 26 uut uurimist ja 29 läbivaatamist.

Käesolevale aruandele on lisatud komisjoni talituste töödokument, milles on esitatud üksikasjalikumad teavet ja statistikat ning mis hõlmab alljärgnevate punktidega seotud lisasid.

1.2. Dumpingu- ja subsiidiumivastased uurimised (vt lisad A–I)

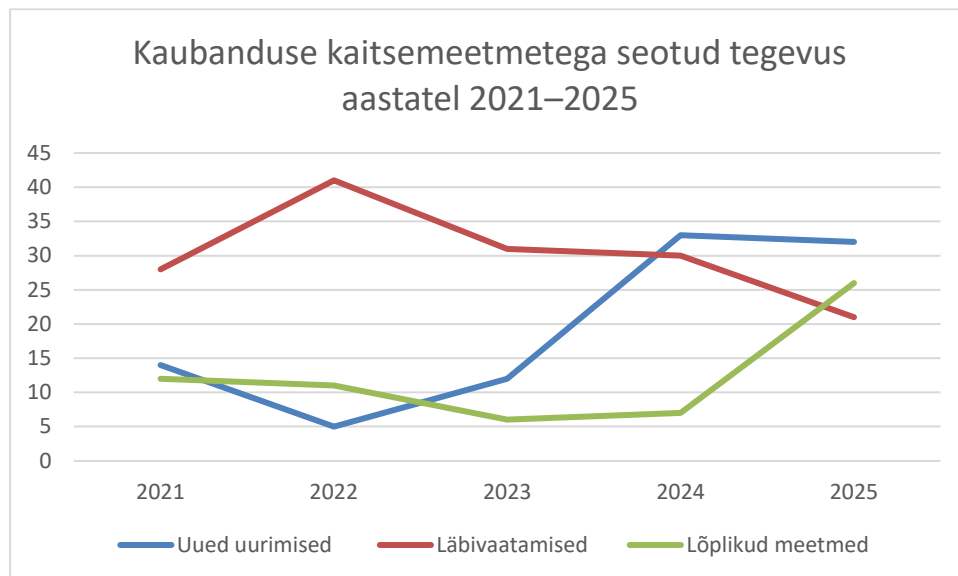
Komisjon algatas 2025. aastal 32 uut uurimist (30 dumpinguvastast ja 2 subsiidiumivastast). See on peaaegu võrdne 2024. aastal algatatud 33 uue uurimise rekordarvuga. Võrreldes varasemate aastate keskmisega (12 uut juhtumit aastas) on uurimiste arv märkimisväärselt kasvanud. Algatatud uute juhtumite seas domineeris jätkuvalt keemiasektor, mille arvele langes üle kolmandiku algatatud juhtumitest. Samuti oli olulisel kohal raua- ja terasetoodete sektor, millega seoses algatati 9 juhtumit.

Komisjon algatas 2025. aastal 21 läbivaatamist, mida oli vähem kui 2024. aastal (30). Enamiku (18) puhul oli tegemist aegumise läbivaatamisega, millele lisandusid 1 vahepealne läbivaatamine, 1 meetmest kõrvalehoidmise uurimine ja 1 juhtumi taasavamine. Aegumise läbivaatamiste arv on seotud meetmete 5-aastase kehtivusega.

Kokku algatati 53 uut uurimist ja läbivaatamist, mida oli vähem kui eelmisel aastal (63). Koguarvu vähenemine oli siiski tingitud läbivaatamiste arvu vähenemisest.

Komisjon kehtestas 27 ajutist meedet (kõik dumpinguvastased) ja viis lõpule 26 uurimist (23 dumpinguvastast ja 3 subsiidiumivastast), kehtestades lõplikud meetmed. Komisjon lõpetas 3 dumpinguvastast uurimist meetmeid kehtestamata.

2025. aastal viidi lõpule 18 aegumise läbivaatamist, mille tulemusel kinnitati tollimaksude pikendamine. Viieaastase kohaldamisperioodi lõppedes ei aegunud automaatselt ükski meede.

1.3. Kaitsemeetmeid käsitlevad uurimised

Kaitsemeetmeid käsitlevaid uurimisi 2025. aastal ei algatatud. 2025. aastal viidi lõpule terase suhtes kohaldatava kaitsemeetme toimimise läbivaatamine ja kehtestati üks kaitsemeede ferrosulamite suhtes.

Teatavate terasetoodete suhtes kohaldatava kaitsemeetme toimimise läbivaatamine

25. märtsil 2025 kohandas Euroopa Komisjon terase suhtes kohaldatava ELi kaitsemeetme toimimist, et tagada meetme jätkuv tulemuslikkus. 2024. aasta novembris mitme liikmesriigi taotlusel algatatud uurimine näites, et meetme rakendamist on vaja kohandada. See oli vajalik lühiajalise leevenduse pakkumiseks ELi terasetööstusele, mis oli märkimisväärse impordisurve all, kuna kogu maailmas kasvas liigne tootmisvõimsus, kolmandad riigid karmistasid oma kaubandusmeetmeid, millega kaasnes täiendavate kaubakoguste liitu suunamise oht, ja liidusisene terasenõudlus vähenes.

Varasemate turuootuste kohaselt pidanuks ülemaailmne nõudlus terase järele suurenema, mistõttu on kvoote alates meetmete kehtestamisest 2019. aastal liberaliseeritud rohkem kui 25 % ulatuses. Tollal oli see Euroopa Liidu üldistes huvides, eelkõige selleks, et vastata kasutajate vajadustele ja tulla toime nõudluse eeldatava kasvuga.

Toimimise läbivaatamisel ilmnas aga, et aastatel 2021–2024 vähenes tarbimine märkimisväärselt (14 %) ja liidu tootmisharu seisis paljudes kategooriates silmitsi märkimisväärse impordisurvega. Neid turutingimusi arvestades pidas komisjon vajalikuks ja asjakohaseks kohandada ELi terase kaitsemeetme toimimist, et tagada selle tulemuslikkus. Liberaliseerimise määra alandati 1 %-lt 0,1 %-le, piirates terase kogust, mida võib ELi tollimaksuvabalt importida. Lisaks kaotati riikide võimalus kasutada täies mahus ära teiste riikide, sealhulgas Venemaa ja Valgevene kasutamata kvoodid. Suure impordisurve ja väikese tarbimisega kategooriate puhul kaotati ka ülekandemehhanism, mis võimaldas riikidel kanda kasutamata kvoodid üle järgmisse kvartalisse. Sarnaselt varasematele läbivaatamistele ajakohastas komisjon ka nüüd nende arenguriikide loetelu, mis on meetme kohaldamisest vabastatud.

2025. aasta märtsis lõpule viidud läbivaatamise raames terase kaitsemeetme 17. kategoorias (nurgad, stantsid ja profiilid) tehtud kohanduste tõttu muutusid Ühendkuningriigi ja Türgi tollimaksuvaba ekspordi mahud väiksemaks kui nende varasemad ELi suunatud ekspordi mahud. Samas oli ELi eesmärk rakendada kaitsemeetet viisil, mis säilitab traditsioonilised kaubavood. Ühendkuningriik tõstatas selle küsimuse ELi ja Ühendkuningriigi tippkohtumisel 19. mail. Tippkohtumise vastastikku kasuliku ja tasakaalustatud tulemuse saavutamiseks teatas komisjon oma valmisolekust seda küsimust käsitleda. Sellest tulenevalt jõustus 1. augustil 2025 muutmismäärus, millega taastati 17. kategoorias Ühendkuningriigi, Türgi ja Korea riigipõhised kvoodid.

Mangaani- ja ränipõhiste legeerelementide impordi suhtes kaitsemeetmete kehtestamist käsitlev uurimine

19. detsembril 2024 algatas komisjon mitme liikmesriigi taotlusel kaitsemeetmeid käsitleva uurimise seoses teatavate räni- ja mangaanipõhiste legeerelementide impordiga. Pärast liidu tootjaid mõjutavate turuhäirete põhjalikku uurimist võttis komisjon 18. novembril 2025 vastu lõpliku kaitsemeetme teatavate ferrosulamite impordi suhtes. Meetmega reageeriti impordi pidevale kasvule, mis avaldas ELi ferrosulamitööstusele märkimisväärset survet ja põhjustas tõsist majanduslikku kahju.

Uurimise käigus analüüsiti räni- ja mangaanipõhiste legeerelementide impordi aastatel 2019–2024 ning lisaks hinnati täiendavaid andmeid kuni 2025. aasta keskpaigani. Pärast üksikasjalikku toote- ja turuanalüüsi jäeti räni ja kaltsiumsilitsiid uurimisest välja, kuna asjakohased kriteeriumid nende materjalide kaasamiseks ei olnud sel ajal täidetud. Seega kohaldatakse lõplikku meetet teatavate peamiselt terasetööstuses kasutatavate ferrosulamite suhtes.

Komisjon leidis, et ferrosulamite import kasvas nii absoluutarvudes kui ka liidu tootmise ja tarbimise osakaaluna, eriti alates 2021. aastast, avaldades seeläbi kahjulikku mõju ELi tootjatele. Import sisenes ELi turule pidevalt omamaistest tootmiskuludest madalamate hindadega, takistades hinnatõusu ning tuues kaasa turuosa kaotuse, tootmise ja tootmisvõimsuse rakendamise vähenemise, tööhõive märkimisväärse kahanemise ja rahalise kahju kogu liidu tootmisharus. Samuti tegi komisjon kindlaks selge põhjusliku seose suuremate impordimahtude ja liidu tootjatele tekkinud olulise kahju vahel. Komisjon uuris üksikasjalikult ka muid võimalikke tegureid, sealhulgas suuri energiakulusid ja vähenenud ekspordi, kuid leidis, et need ei nõrgenda kindlakstehtud põhjuslikku seost.

Pärast liidu laiemate huvide hindamist jõudis komisjon järeldusele, et kaitsemeetmete rakendamine on põhjendatud ja proportsionaalne. Ferrosulamid on strateegilise tähtsusega sisendid olulistes järgneva etapi sektorites, sealhulgas terase-, auto-, ehitus- ja kaitsetööstuses ning lennuki- ja kosmosesektoris. ELi elujõulise ferrosulamitööstuse säilimine on oluline tööstuse vastupanuvõime, tööhõive ja strateegilise autonoomia tagamiseks.

Samal ajal püüdis komisjon tagada tarnete jätkuva kättesaadavuse kasutajatele. Seepärast kehtestati kaitsemeetde tootepõhiste tariifikvootidena, mis võimaldavad tuua liitu tollimaksuvabalt märkimisväärses koguses impordi, koos muutuva kvoodivälise tollimaksuga, mille eesmärk on vältida kahjustavat madala hinnaga impordi. Meetet kohaldatakse kolm aastat, seda liberaliseeritakse järk-järgult ja see vaadatakse korrapäraselt läbi.

1.4. Uurimiste käigus tehtav kontroll

Komisjon tagab, et kaubanduse kaitsemeetmeid käsitlevates uurimistes kasutatav teave on täpne ja täielik, et tagada õiguslikult usaldusväärsed otsused ja meetmete asjakohane rakendamine.

2025. aastal kontrollis komisjon 296 äriühingu andmeid (243 äriühingut ELis ja 53 kolmandates riikides). Kõik need kontrollid toimusid äriühingutes kohapeal. Lisaks kontrollis komisjon kaugmeetodil üheksa äriühingu andmeid. See protsess võeti kasutusele 2020. aastal seoses COVID-19 reisipiirangutega, kuid seda kasutatakse üha vähem.

2. KAUBANDUSE KAITSEMEETMETE JÕULINE JA TÕHUS KOHALDAMINE JA TÄITMISE TAGAMINE

2.1. Pühendumine kaubanduse kaitsemeetmete jõulisele kasutamisele

2025. aasta septembris peetud kõnes olukorrast Euroopa Liidus kinnitas president von der Leyen taas, et „Euroopa jääb alati avatuks. Meile meeldib konkurents. Kuid me kaitseme alati oma tööstust kõlvatu konkurentsi eest.“ Komisjon jätkas kogu aasta vältel kaubanduse kaitsemeetmete kindlameelset kasutamist, mille tunnistuseks ei ole mitte ainult algatatud uute uurimiste suur arv, vaid mõnel juhul ka meetmete tagasiulatuv kohaldamine, kui seda peeti vajalikuks. Samuti jäi komisjon kindlaks oma pühendumusele tõhustada meetmete kohaldamise järelevalvet, astuda samme meetmetest kõrvalehoidmise vastu ja kaitsta meetmeid kohtus.

2.2. Impordi registreerimine

Komisjon jätkas impordi automaatset registreerimist, mis võeti kaubanduse kaitsemeetmete tugevdamiseks kasutusele 2024. aasta oktoobris, kõigi 2025. aastal algatatud uute dumping- ja subsiidiumivastaste uurimiste raames, et võimaldada tollimaksude tagasiulatuvat sissenõudmist, kui see on põhjendatud ja kui konkreetsete õiguslikud tingimused on täidetud. Iga uurimise lõppetapis teeb komisjon otsuse, kas nõuda summad sisse tagasiulatuvalt, võttes arvesse alusmäärustes sätestatud kriteeriume. Impordi registreerimine annab komisjonile selget ja täpset teavet uurimisel toote impordi päritolu ja koguste ning laiemate turusuundumuste kohta. 2025. aastal kehtestatud 26 lõplikust meetmest kolme puhul olid meetmete tagasiulatava kohaldamise kriteeriumid täidetud. Nende juhtumite puhul oli tegemist Hiinast pärit erütritooli, mitmekihiliste puitpõrandaplaatide ja peata kruvidega. Kõigil muudel juhtudel ei õigustanud impordimahtude ja -hindade areng registreerimisperioodil meetmete tagasiulatuvat kohaldamist.

2.3. Meetmete järelevalve, seire ja täitmise tagamine (vt lisad J, K, M ja Q)

Liidu kaubanduse kaitsemeetmete usaldusväärsus ja tulemuslikkus sõltub nende täielikust ja nõuetekohasest kohaldamisest. Kui ettevõtjad püüavad meetmetest kõrvale hoida, nõrgeneb süsteemi terviklus. Seetõttu on pärast tollimaksude kehtestamist äärmiselt oluline süstemaatiliselt jälgida impordivooge, et tagada meetmete kavandatud mõju.

Selleks et tõhustada nende toodete voogude jälgimist, mille suhtes kohaldatakse ettevõttepõhiseid meetmeid, töötas komisjon välja uue eksportijate aruandluse ja saadetiste

jälgimise vahendi. Uus vahend võeti kasutusele 2026. aasta alguses seoses akutoitega elektrisõidukeid hõlmava kohustuse rakendamisega, mida kirjeldatakse allpool.

Selleks et veelgi laiendada kaubavoogude jälgimise ulatust toodete puhul, mille suhtes kohaldatakse kaubanduse kaitsemeetmeid, jagab komisjon taotluse korral impordistatistikat nende meetmete kehtestamiseni viinud uurimistes osalenud isikutega. Pärast selliste taotluste vastuvõetavuse hindamist esitas komisjon 2025. aastal 38 juhul teavet agregeeritud ja mittekonfidentsiaalsel kujul. See võimaldas neil osalistel kaubavooge iseseisvalt jälgida ja toetas nende tegevust kehtestatud meetmete rakendamise jälgimisel.

Meetmetest kõrvalehoidmine on endiselt probleem. Kui kas komisjoni enda analüüsist või tootmisharu esitatud teabest nähtuvad usutavad märgid meetmetest kõrvalehoidmise kohta, reageerib komisjon kiiresti ja otsustavalt. Kõrvalehoidmisele osutab kolmandate riikide ja liidu vahelise kaubanduse struktuuri muutus, mis tuleneb tavadest, protsessidest või toimingutest, millel puudub muu piisav põhjus või majanduslik õigustus peale kaubanduse kaitsemeetmena kehtestatud tollimaksu tasumise vältimise.

Komisjon jätkab mitmesuguste kõrvalehoidmise tavade tõkestamist. Kui traditsiooniliselt on kõige levinumaks meetodiks olnud kolmandates riikides ümberlaadimine, siis nüüd kerkib esile üha keerukamaid meetmetest kõrvalehoidmise viise. Nimelt kasutatakse kauba tegeliku päritolu varjamiseks nii väljaspool liitu kui ka liidus toimuvat kokkupanemist või komplekteerimist. Need toimingud hõlmavad tavaliselt piiratud mahus tööstuslikku tegevust, millega muudetakse toote klassifikatsiooni või välimust, lisades samal ajal minimaalselt väärtust. Sellised tavad võimaldavad ettevõtjatel importida kaupu kombineeritud nomenklatuuri teise rubriigi all ja nii vältida kehtivate tollimaksude tasumist. Need arengud nõuavad pidevat valvsust, täitmise tagamise strateegiate kohandamist ning üha paremaid eksporditeadmisi ja põhjalikku analüüsimist uurimiste käigus.

Tuleb märkida, et see küsimus on muutunud paljude WTO liikmete jaoks üha murettekitavamaks, kuid WTO lepingud ei sisalda ametlikke sätteid meetmetest kõrvalehoidmise kohta. Komisjon osales WTO mitteametlikus meetmetest kõrvalehoidmise vastases tööühendas, mis toimib kogemuste vahetamise, parimate tavade kindlakstegemise ja ühiste probleemide lahendamise platvormina. ELi lähenemisviis on ärritanud erilist huvi, kuna komisjoni peetakse üldiselt üheks kõige kogenumaks organiks meetmetest kõrvalehoidmise vastaste menetluste läbiviimisel. Komisjon on aja jooksul välja töötanud keerukad menetlused, vahendid ja meetodid meetmetest kõrvalehoidmise tõhusaks avastamiseks ja käsitlemiseks, tugevdades liidu rolli ülemaailmse liidrina selles valdkonnas.

2025. aasta juulis algatas komisjon Hiinast pärit tempermalmist toruliitmike suhtes kehtestatud meetmest kõrvalehoidmise uurimise seoses väitega, et kõrvalehoidmiseks toimub ELis Hiinast pärit osade kokkupanemine/komplekteerimine. Samuti viis komisjon 2025. aasta juulis lõpule ühe meetmetest kõrvalehoidmise uurimise, mille tulemusel ta laiendas Hiinast pärit naatriumvesinikglutamaadi impordi suhtes kehtestatud dumpinguvastaseid meetmeid sama toote impordile Malaisias. Selle uurimise käigus leidis komisjon, et toodet imporditi Malaisia kaudu ning et meetmetest hoiti kõrvale Malaisias toimuva, piiratud lisaväärtust andva täiendava töötlemise kaudu.

2025. aastal jätkati koostööd kaubanduse kaitsemeetmete nõuetekohasel rakendamisel nii asjaomaste komisjoni talituste (kaubanduse, maksunduse ja tolliliidu ning eelarve peadirektoraat), Euroopa Prokuratuuri, Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kui ka

liikmesriikide tasandil. Viimaste puhul hõlmab koostöö riiklikele tolliasutustele ja õiguskaitseasutustele sihipäraste riskihoiatuste avaldamist ELi tollivaldkonna ühise riskijuhtimissüsteemi kaudu. Lisaks vahetati korrapäraselt teavet liidu tootmisharudega, et jälgida turusuundumusi ja määrata vajaduse korral kindlaks asjakohased järelmeetmed.

Kaubanduse kaitsemeetmete tulemuslik rakendamine sõltub maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi ning kaubanduse peadirektoraadi tihedast koostööst. Tegevuse pidev koordineerimine tagab asjaomaste kaupade õige klassifitseerimise, samal ajal kui hiljuti vastu võetud kaubanduse kaitsemeetmete kiire kajastamine TARICis (Euroopa Liidu integreeritud tariifistik) pärast nende avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* võimaldab kõigi liikmesriikide tolliasutustel neid meetmeid järjepidevalt ja viivitamata kohaldada.

Kui Euroopa Komisjon saab kas ametlike kaebuste või ELi tootmisharude taotluste kaudu teavet eeskirjade eiramise kohta, teavitab ta sellest Euroopa Pettustevastast Ametit (OLAF). OLAF avaldab igal aastal aruande, milles kirjeldatakse üksikasjalikumalt ameti tegevust.

2025. aastal taotles ka Euroopa Prokuratuur komisjoni eksperditeadmisi seoses prokuratuuri kriminaaluurimise raames võetavate konkreetsete meetmetega.

Lisaks sidusrühmadega tehtavale koostööle, mida kirjeldatakse allpool 8. jaos, osales komisjon maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi tolliekspertide rühma korrapärasel kohtumistel. Peale selle arutati rakendamisega seotud küsimusi korrapäraselt spetsiaalses suletud huvirühmas, kuhu kuuluvad komisjoni ja liikmesriikide eksperdid.

Eelarve peadirektoraat jälgib ELi tulude, sealhulgas dumpinguvastaste ja tasakaalustavate tollimaksude nõuetekohast ja õigeaegset kogumist liikmesriikide tolliasutuste poolt. Selle tegevuse toetamiseks esitas kaubanduse peadirektoraat tõlgendavad suunised kaubanduse kaitsemeetmeid käsitlevate õigusaktide kohta, eelkõige seoses kaubanduse kaitsemeetmetega seotud kontrollide ettevalmistamisega liikmesriikides, ning aitas kaasa õiguslikule hindamisele märkimisväärse finantsmõjuga üksikjuhtumite puhul.

Kohustuste täitmise järelevalve on samuti osa täitmise tagamise tegevusest, arvestades, et kohustused võimaldavad dumpingu- või subsiidiumivastaste meetmete peatamist. Komisjon nõustub selliste kohustustega, kui ta on veendunud, et need suudavad tõhusalt kõrvaldada dumpingu või subsiideerimise kahjuliku mõju, ning kontrollib korrapäraselt, kas eksportijad täidavad kohustusi.

2025. aastal kohaldati 8 äriühingu suhtes kohustusi, mis olid seotud Argentinast pärit biodiislikütuse impordi suhtes kehtestatud tasakaalustusmeetmetega. Kohustuste täitmise korrapärane järelevalve näitas, et eksportivad tootjad järgisid neid täielikult.

2025. aasta detsembris algatas komisjon *ex officio* vahepealse läbivaatamise, et uurida kohustust, mille Volkswagen (Anhui) Automotive Co., Ltd pakkus välja seoses 2024. aasta oktoobris akutoitena elektrisõidukite suhtes kehtestatud subsiidiumivastaste meetmetega ja seoses ühe mudeliga, milleks on CUPRA Tavascan. Pärast uurimist nõustus komisjon 2026. aasta veebruaris hinnakohustusega, mille pakkusid välja Volkswagen (Anhui) Automotive Company Ltd. ja temaga seotud osapool ELis, SEAT S.A. (Martorell, Hispaania). Komisjon leidis, et hinnakohustus on subsiidiumide kahjuliku mõju kõrvaldamiseks sobiv ja ka teostatav. Uurimise käigus leiti, et Volkswageni (Anhui) poolt CUPRA Tavascani puhul

väljapakutud hinna alampiir ei kahjustaks ELi tööstust. Samuti hõlmavad SEATi kohustused müügikanalite standardimist, liitu suunatud ekspordi piiramist asjaomase toote ühe mudeliga ja ulatuslikku aruandlust. Seetõttu leidis komisjon, et leevendusmeetmed on riskikompenseerimise riski maandamiseks piisavad. Lisaks võttis Volkswagen (Anhui) ka kohustuse investeerida ELis olulistesse akutoitega elektrisõidukitega seotud projektidesse, millel on selgelt kindlaks määratud vahe-eesmärgid, toetada ELi tööstusstrateegiat ja stimuleerida vastavust ELi kliimapöörde eesmärkidele.

2025. aastal lõpule viidud dumpingu- või subsiidiumivastaste uurimiste käigus ei tehtud muid hinnakohustuse pakkumisi, mille komisjon saanuks pärast õiguslikku hindamist heaks kiita.

2.4. Kohtulik kontroll ELi kohtutes (lisa S)

2025. aastal tegid Üldkohus ja Euroopa Kohus kaubanduse kaitsemeetmeid käsitlevate juhtumite kohta 13 otsust ja määrust. Üldkohus tegi 10 lahendit, sh kaks määrust pärast hagi tagasivõtmist. Euroopa Kohus tegi otsuse kahe apellatsioonkaebuse ja ühe eelotsusetaotluse kohta.

Võrreldes eelmise aastaga algatati 2025. aastal seoses kaubanduse kaitsemeetmetega rohkem uusi kohtumenetlusi (kokku 18, 2024. aastal kokku 10). Üldkohtule esitati 14 tühistamishagi, millest kuus puudutasid Hiina Rahvavabariigist pärit uute akutoitega elektrisõidukite impordi suhtes kehtestatud tasakaalustavaid tollimakse ja kaks Hiina Rahvavabariigist pärit mobiilsete juurdepääsuseadmete impordi suhtes kehtestatud tollimakse. Lisaks esitati 2025. aastal Euroopa Kohtule kaks apellatsioonkaebust kohustuste rikkumise kohta ja kaks eelotsusetaotlust.

2025. aastal Üldkohtus lahendatud kaheksast kohtuasjast võitis komisjon kõik peale ühe, mis puudutas teatava Türgist pärit vikerforelli impordi suhtes kehtestatud tasakaalustavaid tollimakse. Komisjon (ja Fertilizers Europe) võitis kaks apellatsioonimenetlust, mille raames käsitleti ammoniumnitraadi suhtes kehtestatud meetmete aegumise läbivaatamise algatamist.

ELi kohtud esitasid olulisi selgitusi mitmes küsimuses:

- võimalus jätkata uurimist pärast seda, kui liidu tootmisharu on kaebuse tagasi võtnud;
- normaalväärtuse kindlaksmääramine omamaise müügi puudumisel;
- komisjoni kaalutusõigus individuaalse kohtlemise taotluste üle otsustamisel juhtudel, kui kohaldatakse väljavõttelist uuringut;
- dumpingu ja kahju jätkumise või kordumise tõenäosuse hindamine kehtivate kaitsemeetmete aegumise läbivaatamiste käigus.

Komisjoni talituste töödokumendis on esitatud lisateavet mõne sellise kohtuotsuse kohta.

3. SOTSIAAL- JA KESKKONNAKAITSE TASEME ARVESSEVÕTMINE KAUBANDUSE KAITSEMEETMETE KEHTESTAMISEL

ELi kaubanduskaitset käsitlevad õigusaktid on juba üle kaheksa aasta kajastanud ELi pühendumist kõrgele sotsiaal- ja keskkonnakaitse tasemele. 2017. ja 2018. aastal tehtud

muudatuste kohaselt vaadeldakse uurimiste teatavates aspektides sotsiaal- ja keskkonnakaitse taset, kui see on põhjendatud ja asjakohane.

Komisjon võib oma hindamisprotsessis võtta arvesse sotsiaal- ja keskkonnakaitse taset moonutamata normaalväärtuse kindlaksmääramiseks võrdlusriigi valimisel uurimistes, mis puudutavad riike, kus esineb olulisi riigipoolseid moonutusi. See on vajalik dumpingu arvutamisel moonutamata normaalväärtuse saamiseks, kasutades oluliste moonutuste metoodikat. Kui komisjonile pakutakse välja mitu võimalikku võrdlusriiki, võib ta sellistel juhtudel valida selle, mille sotsiaal- ja keskkonnakaitse tase on piisav.

2025. aastal kasutas komisjon oluliste moonutuste metoodikat dumpingumarginaalide arvutamiseks kõigi 16 Hiinaga seotud juhtumi puhul. Neil juhtudel ei olnud komisjonil vaja uurida sotsiaal- ja keskkonnakaitse taset üheski võimalikus võrdlusriigis, sest kõigil juhtudel oli ainult üks võimalik võrdlusriik, mille kohta olid olemas asjakohased kättesaadavad andmed.

Üks aspekt, mille puhul sotsiaal- ja keskkonnakaitse tasemel võib olla oluline roll kehtestatavate meetmete taseme kindlaksmääramisel, on kahjumarginaali arvutamine. Alates 2018. aastast võib komisjon ELi tootmisharu tootmiskulude hulka arvata meetmete kehtivuse ajal kantavad kulud, mis on seotud mitmepoolsete keskkonnalepingute ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonide täitmisega. Näiteks võib arvesse võtta edaspidiseid lisakulusid, mis on seotud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi nõuete täitmisega. Nende kulude lisamine võib suurendada mittekahjustavaid hindu¹ ja seega kahjumarginaale. Mõju tunnetatakse juhul, kui kehtestatud tollimaksud põhinevad kahjul, mitte dumpingumarginaalidel. Neid kulusid võeti arvesse 2025. aastal lõpule viidud 11 dumpinguvastases uurimises ja need suurendasid meetmete taset neljas uurimises, kus tollimaksud põhinesid kahjumarginaalidel (Hiinast pärit erütritool ja koliinkloriid, Egiptusest pärit polüvinüülkloriid ja Jaapanist pärit kuumvaltsitud lehtterastooted).

Sotsiaal- ja keskkonnakaitse taset võib arvesse võtta ka väljapakutud kohustuste läbivaatamisel, kuid 2025. aastal ei lepitud kokku üheski kohustuses.

4. ÄRAKUULAMISE EEST VASTUTAVA AMETNIKU TEGEVUS

Ärakuulamise eest vastutaval ametnikul on oluline roll tagada, et huvitatud isikud, keda rahvusvahelist kaubandust käsitlevate ELi õigusaktide kohased menetlused ja meetmed mõjutavad, saavad kasutada oma menetlusõigusi, näiteks õigust olla ära kuulatud. Ärakuulamise eest vastutav ametnik järgis väljakujunenud tava, mille kohaselt julgustati isikuid edastama oma mured enne ärakuulamise taotlemist uurimise eest vastutavatele komisjoni talitustele. See lähenemisviis võimaldas enamikul osalistel lahendada oma probleemid otse uurimisrühmadega, kusjuures ärakuulamise eest vastutav ametnik jälgis protsessi tähelepanelikult ja oli kättesaadav edasiste küsimuste lahendamiseks.

2025. aastal oli ärakuulamise eest vastutava ametniku tegevuses üleminekuperiood, kuna pikaajaline ärakuulamise eest vastutav ametnik jäi pärast esimest poolaastat pensionile,

¹ Hind, mida tootmisharu kohaldaks tavapära tingimustes, st dumpinguhinnaga või subsideeritud impordi puudumise korral.

seejärel nimetati ametisse ajutine ametnik ja novembris alustas tööd uus ametisse nimetatud ärakuulamise eest vastutav ametnik.

2025. aastal sai ärakuulamise eest vastutav ametnik 23 sekkumistaotlust, mis kõik olid seotud kaubanduse kaitsemeetmete menetlustega, ning ta korraldas huvitatud isikutega kaks ärakuulamist. Kahel korral esitas ärakuulamise eest vastutav ametnik talitustele menetlusega seotud soovitusel ilma ärakuulamiseta. 2025. aastal ärakuulamise eest vastutav ametnik tähtaegu ei pikendanud.

Sekkumise taotlejad esindasid iga liiki huvitatud isikuid – kasutajaid, eksportivaid tootjaid, liidu tootmisharu esindajaid, kolmanda riigi valitsust, importijaid ja menetlusest huvitatud isikutena registreerimata isikuid.

Taotlejate tõstatatud probleemid hõlmasid täiendavat avalikustamist või vastuväiteid faktidele ja järeldustele, võrdlusriigi valikut, konfidentsiaalsust, huvitatud isikuna tunnustamise õigust ja vastuväiteid menetlusotsustele.

Ärakuulamise eest vastutav ametnik andis kaks soovitusel poolte õiguste kohta. Neist ühe rakendasid kaubanduse kaitsemeetmetega tegelevad talitused kiiresti ja teise suhtes võtsid nad järelemeetmeid. Kõigis muudes sekkumistaotlustega seotud menetlustes leidis ärakuulamise eest vastutav ametnik, et kõigi poolte menetlusõigusi on järgitud. Üksikasjalik ülevaade ärakuulamise eest vastutava ametniku tegevusest on esitatud tema tegevuse aastaaruandes.

5. REAGEERIMINE ELI VASTU SUUNATUD KAUBANDUSKAITSEALASELE TEGEVUSELE

Kaubanduskeskkond on muutumas aina ettearvamatumaks, mistõttu komisjon peab ELi eksportijaid mõjutavate kolmandate riikide kaubanduskaitsealaste uurimiste jälgimisel äärmiselt oluliseks reeglitepõhise süsteemi järgimist ja selle eest seismist. Prognoositavad ja õiguslikult usaldusväärsed uurimised ja menetlused on üliolulised selleks, et ELi eksportijad saaksid nõuetekohaselt kasutada oma kaitseõigust ja samal ajal säilitada turulepääsu. Välisurgudel ELi tootjate huvide kaitsmine on ühine jõupingutus ja see annab kõige paremaid tulemusi siis, kui selles osalevad kõik sidusrühmad, st asjaomased ettevõtjad, liikmesriigid ja komisjon, kellel on ühine huvi.

Üha keerukamates ülemaailmsetes kaubandustingimustes põhjustab kaitsemeetmete ebaõige ja põhjendamatu kasutamine täiendavat kahju, mistõttu on oluline neid juhtumeid jälgida. 2025. aastal jätkas Hiina kaitsemeetmete asjakohatut kasutamist, viies läbi brändi, sealihaga ja piimatoodete impordi uurimised. Vaatamata komisjoni arvukatele sekkumistele kõigil tasanditel, alates tehnilisest kuni poliitiliseni, jäi Hiina endale kindlaks ning kehtestas lõplikud meetmed brändi impordi suhtes 2025. aasta juulis ja sealihaga suhtes 2025. aasta detsembris ning ajutised meetmed piimatoodete impordi suhtes 2025. aasta detsembris. Komisjon analüüsib võimaliku WTOs vaidlustamise tugevaid ja nõrku külgi, et otsustada, milliseid edasisi samme astuda, et ELi eksportijate huve parimal viisil kaitsta.

Komisjoni 2025. aasta sekkumiste positiivsed tulemused kajastuvad järgmistes näidetes.

Dumpinguvastane uurimine para-nitrotoulueeni (PNT) impordi suhtes Indias

- 2025. aasta juunis algatasid India ametiasutused dumpinguvastase uurimise seoses PNT impordiga Euroopa Liidust. Ühe Saksamaa äriühingu esitatud taotluse alusel

kaitses Euroopa Komisjon kindlalt ELi eksporti, mille väärtuseks hinnatakse 5,4 miljonit eurot. India uurimisasutus lõpetas uurimise dumpinguvastaseid tollimakse kehtestamata 11. detsembril 2025.

Rõivaste ja rõivamanuste impordi suhtes kehtestatud kaitsemeetmete läbivaatamine Indoneesias

- Indoneesia kaitsemeetmete komitee algatas 7. novembril 2024 läbivaatamise, et käsitleda rõivaste ja rõivamanuste impordi suhtes kohaldatavate kaitsemeetmete võimalikku pikendamist. Komisjon sekkus uurimise algatamise etapis otsustavalt, võttes arvesse ELi märkimisväärselt majanduslikku huvi, mis ulatub 76 miljoni euroni, ja tehes tihedat koostööd ELi tootmisharu sidusrühmadega. Läbivaatamine lõpetati meetmeid kehtestamata 29. septembril 2025.

Dumpingu- ja subsiidiumivastased uurimised tomatite (toiduks valmistatud või konserveeritud) impordi suhtes Austraalias

- Austraalia algatas need uurimised 2024. aasta oktoobris. Võttes arvesse ELi olulisi majanduslikke (hinnanguliselt 63 miljonit eurot) ja süsteemseid huve ning tehes tihedat koostööd Itaalia valitsusega ja tootmisharuga, sekkus komisjon aktiivselt alates algatamiseelsest etapist, pidades konsultatsioone ja esitades üksikasjalikke kirjalikke esildisi. Juhtum on olnud eriti keeruline, kuna Austraalia subsiidiumivastase uurimise esemeks oli ELi ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) raames antav toetus. 12. novembril 2025 tunnistas Austraalia oma esialgses aruandes siiski, et ÜPP toetus ei kujuta endast tasakaalustatavat subsiidiumi. Uurimised lõpetati 27. jaanuaril 2026 mitme Itaalia tomatitootja suhtes ja 2. veebruaril 2026 kõigi äriühingute suhtes.

Dumpinguvastane uurimine teatavate katelde impordi suhtes Argentinas

- Argentina kehtestas 2020. aastal teatavate Itaaliast pärit katelde impordi suhtes dumpinguvastased meetmed, kohaldades tollimakse vahemikus 24–57 %. 2025. aasta märtsis algatasid Argentina ametiasutused aegumise läbivaatamise. Komisjon toetas Itaalia eksportijaid, esitades argumendid, mis näitasid, et meetmete jätkuv kohaldamine ei ole õigustatud. Muu hulgas oli peamine kaebuse esitaja koostööst loobunud. Argentina ametiasutused lõpetasid meetmete kohaldamise 2025. aasta novembris.

2025. aastal algatati ELi ja selle liikmesriikide suhtes 30 uut uurimist, mida oli veidi vähem kui 2024. aastal, mil algatati 34 uut uurimist. Endiselt kasutatakse kõige sagedamini dumpinguvastaseid meetmeid, millega oli tegemist 17 uue uurimise puhul; ülejäänud olid kaitsemeetmed.

Kõige aktiivsemalt kasutasid meetmeid 2025. aastal India (7 uut uurimist), Türgi (6 uut uurimist), Ameerika Ühendriigid ja Egiptus (kummaski 3 uut uurimist) ning Brasiilia, Lõuna-Aafrika ja Tai (igaühes 2 uut uurimist). Kanadas, Dominikaani Vabariigis, Lõuna-Koreas, Madagaskaril ja Filipiinidel algatati 1 uus uurimine.

Kehtestatud uute meetmete arv kasvas 2025. aastal (30 uut meetet) 2024. aastaga võrreldes märkimisväärselt (17 uut meetet). Enamik neist meetmetest olid kaitsemeetmed (17); lisaks

kehtestati 11 dumpinguvastast meetet ja 2 subsiidiumivastast meetet. Hiinas ja Ameerika Ühendriikides kehtestati 4 uut meetet, neile järgnesid Türgi, India ja Egiptus, igaüks 3 meetmega.

2025. aasta lõpu seisuga kehtis ELi ekspordi suhtes 181 meetet, mida on 14 võrra rohkem kui 2024. aastal. ELi ja/või liikmesriikide suhtes kehtestatud meetmete arvu poolest on esikohal Ameerika Ühendriigid (45 meetet), millele järgnevad Türgi ja Hiina (vastavalt 25 ja 19 meetet). Meetmete kasutajate seas paistavad silma veel Brasiilia, Kanada, Indoneesia ja Madagaskar (igaihel 10 meetet). India ja Lõuna-Aafrika on kumbki kehtestanud 6 meetet ning neile järgneb Maroko 5 meetmega. Lisaks on Austraalia, Egiptus, Tai ja Mehhiko kehtestanud 4 meetet ning Argentina on kehtestanud 3 meetet. Korea, Uus-Meremaa, Filipiinid ja Ühendkuningriik on kehtestanud 2 meetet ning Colombia, Ghana, Pärsia lahe koostöö nõukogu, Jordaania, Pakistan, Lõuna-Aafrika tolliliit, Tuneesia ja Vietnam on kehtestanud 1 meetme. Lisateave kolmandate riikide meetmete kohta, mis mõjutavad ELi ekspordi, on kokkuvõtlikult esitatud komisjoni talituste töödokumendis.

Kokku 181 kehtiva meetme seas on 49 kaitsemeetet, mis on viimase kümne aasta suurim arv. Kaitsemeetmete kõige sagedasemad kasutajad on Indoneesia ja Madagaskar (kumbki kohaldab 10 meetet), millele järgneb Türgi (8 meetet). Kui Indoneesia ja Madagaskari meetmetel on ELi ekspordile väiksem mõju, siis Türgi meetmete mõju on märkimisväärne ning need puudutavad peamiselt terase-, tekstiili- ja paberitööstust.

6. WTOGA SEOTUD TEGEVUS

WTO kutsub kaks korda aastas – kevadel ja sügisel – kokku subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete, dumpinguvastaste meetmete ja kaitsemeetmete komiteede kohtumised. Nende komiteede raames saavad WTO liikmed omavahel konsulteerida ja arutada küsimusi, mis on seotud asjaomaste lepingute rakendamisega uurimisasutuste poolt. Lisaks nendele ametlikele komiteedele tegutsevad WTO juures ka kaubanduse kaitsemeetmete küsimustega tegelevad allrühmad. Dumpinguvastaste meetmete rakendamise töörühma liikmed vahetavad teavet dumpinguvastaste uurimiste praktiliste aspektide kohta ning meetmetest kõrvalehoidmise vastases mitteametlikus töörühmas arutatakse, kuidas liikmed meetmetest kõrvalehoidmist tõkestavad, arvestades, et WTO üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VI artikli rakendamise leping ei sisalda sellekohaseid sätteid. Lisaks hõlbustavad kaitsemeetmetega seotud menetluste sõprade rühma mitteametlikud kohtumised arutelusid kaitsemeetmete konkreetsete elementide ja kohaldamise teemal. Need komiteed ja allrühmad võimaldavad WTO liikmetel juhtida tähelepanu muredele seoses teiste liikmete konkreetsete juhtumite ja tavadega ning kaitsta oma uurimisi, tavasid ja meetmeid.

2025. aasta oktoobris toimunud komiteede nädalal osales EL kaubanduse kaitsemeetmetega tegelevate uurimisasutuste juhtide mitteametlikul kohtumisel, mille korraldasid Austraalia dumpinguvastane komisjon ja Kanada piirivalveamet. Arutelud osutusid väga kasulikuks ning keskendusid sellele, kuidas teabevahetuse kaudu parandada läbipaistvust ja tugevdada koostööd, eelkõige subsiidiumivastaste uurimiste puhul, kui eksportijad või välisriikide valitsused on vähem koostööaldis. Vahetati arvamusi selle üle, kuidas ametiasutused kohanevad, et pidada sammu kiiresti muutuvate turutingimustega ja tulla toime üha keerukamatest kõrvalehoidmise tavadest tulenevate raskustega.

Subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete erikomitee 2025. aasta aprilli kohtumisel jätkasid liikmed 2023. aastal esitatud subsiidiumiteadete läbivaatamist ja alustasid oktoobrikuisel

kohtumisel 2025. aasta teadete läbivaatamist. WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingust tulenevate teatamiskohustuste täitmine on endiselt märkimisväärselt puudulik – 2025. aasta oktoobriks olid oma teated esitanud vaid pooled liikmed, kuigi tähtaeg oli 2025. aasta juunis. EL tõstis selle probleemi esile, kutsudes liikmeid tungivalt üles täitma oma kohustusi ja suurendama subsiidiumide läbipaistvust, võttes arvesse nende moonutavat mõju ülemaailmsele kaubandusele.

Subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete komitee korralisel kevadisel kohtumisel kaitses EL 2024. aasta oktoobris akutoitega elektrisõidukite suhtes kehtestatud tasakaalustusmeetmeid Hiina terava kriitika eest. Sügisel kohtumisel tõstas Egiptus ELis klaaskiust tugevdusmaterjalide suhtes kehtestatud meetmete aegumise läbivaatamise küsimuse, tehes ettepaneku juhtum lõpetada, võttes arvesse WTO vaidluse lahendamise menetlust, mis puudutas Indoneesiast pärit roostevabast terasest külmvaltsitud lehttoodetele kehtestatud tasakaalustavaid tollimakse ja mille raames käsitleti piiriüleste subsiidiumide küsimust. EL väitis, et need juhtumid ei ole omavahel seotud. EL väljendas jätkuvalt muret Austraalia subsiidiumivastase uurimise pärast seoses Itaaliast pärit konserveeritud tomatitega, märkides, et Itaalia tomatitootjad on olnud sihtmärgiks alates 1992. aastast, mil Austraalia kehtestas esimest korda dumpingu- ja subsiidiumivastased meetmed, ning käsitles EList pärit piimatoodete uurimist Hiinas. Tavapärase päevakorrapunkti „Subsiidiumid ja liigne tootmisvõimsus“ raames jätkati arutelusid subsiidiumide kahjuliku mõju teemal, mis seisneb ülemaailmse liigse tootmisvõimsuse tekitamises ja sellest tulenevas kahjus ülemaailmsele kaubandusele.

Dumpinguvastases komitees tõstas EL Ühendkuningriigi dumpinguvastase uurimise Leedust pärit mootoriõli suhtes ja Ameerika Ühendriikide haldusuurimise Itaaliast pärit pastatoodete suhtes ning kordas varem väljendatud muret seoses Austraalia uurimisega Itaaliast pärit konserveeritud tomatite suhtes ning Hiina uurimisega EList pärit brändi ja sealihatoodete suhtes. EL kutsus Hiinat tungivalt üles mitte kasutama kaubanduse kaitsevahendeid vastumeetmetena, vaid järgima WTO eeskirju. Nendel kohtumistel vastas EL muredele, mis tõstatati seoses ELi dumpinguvastaste uurimisega Egiptusest ja Jaapanist pärit kuumvaltsitud lehtterastoodete ja Indiast pärit kiudoptiliste kaablite suhtes ning Venemaalt pärit karbamiid-ammooniumnitraadile kehtestatud meetmete aegumise läbivaatamisega. EL vastas ka Türgile ja Jaapanile, kes kritiseerisid ELi uurimist külmvaltsitud lehtterastoodete suhtes, mainides „erilist turuolukorda“. Hiina kritiseeris ELi hoiaku pärast, mida ta peab üha proteksionistlikumaks, tuues esile mitmes ELi valdkondlikus teatises sisalduvad viited kaubanduse kaitsele. EL rõhutas, et tema tegevus põhineb kaebustel ja suurenemine osutab Hiinast pärit väidetavalt ebaõiglase hinnaga impordi enneolematule mahule. Tööstuspoliitikat käsitlevate dokumentide osas rõhutas EL, et need kajastavad tema kindlat kavatsust tõkestada kooskõlas WTO eeskirjadega ebaausaid kaubandustavasid, mis kahjustavad Euroopa tootmisharusid.

Dumpinguvastaste meetmete rakendamise töörühmas osales EL aruteludes, milles käsitleti vahepealseid ja muutunud asjaoludest tulenevaid läbivaatamisi, juhtumite esitamise süsteeme, dokumentide käsitlemist, väljavõttelisi uuringuid ja uurimises koostööst keeldumise tagajärgi.

Meetmetest kõrvalhoidmise vastase mitteametliku töörühma 2025. aasta oktoobri kohtumisel keskendusid arutelud liikmete meetmetest kõrvalhoidmist käsitlevate õigusraamistike ajakohastamisele ja kõrvalhoidmise vastaste menetluste rakendamisele. Töörühm arutas ka selliste uurimiste käigus ilmnunud uusi suundumusi ja raskusi.

Kaitsemeetmete komitee kohtumisel vastas EL küsimustele, mis puudutasid Euroopa Komisjoni poolt 7. oktoobril 2025 kavandatud terasemeedet, selgitades, et meetme eesmärk on leevendada ülemaailmse liigse tootmisvõimsuse kahjulikku mõju ELi teraseturule. EL selgitas, et kuna kavandatud meede ei ole kaitsemeede, ei ole kaitsemeetmete komitee selle arutamiseks sobiv foorum. EL vastas ka küsimustele, mis puudutasid ferrosulamite suhtes kaitsemeetmete kehtestamisega seoses käimas olnud uurimist. Alates 2025. aasta maist on täies mahus toiminud WTO veebipõhine vahend „Online Safeguard Action Notification Portal“, mida EL peab kasutajasõbralikuks.

WTO kalandustoetuste leping saavutas nõutava kahekolmandikulise ratifitseerimiskünnise ja jõustus 2025. aasta septembris. WTOs jätkusid läbirääkimised lahendamata küsimustes, et sõlmida laiaulatuslik kalandustoetusi käsitlev leping.

EL ja teised sarnaselt meelestatud WTO liikmed jätkasid subsiidiumidega seotud tööd WTO fossiilkütuste toetuste reformi algatuse ning kaubanduse ja keskkonnavalase kestlikkuse struktureeritud arutelude raames.

Jätkusid ka WTO mitteametlikud arutelud kaubandus- ja tööstuspoliitika üle, millele pühendati 2025. aastal kaheksa kohtumist. EL osales kahe kohtumise korraldamisel: 2025. aasta veebruaris subsiidiumide läbipaistvuse teemal ja 2025. aasta septembris riigipankade pakutava turuhinnast madalama hinnaga rahastamise teemal.

7. VÄIKESED JA KESKMISE SUURUSEGA ETTEVÕTJAD (VKEd)

Selleks et aidata VKEdel piiratud ressurssidega toime tulla, kui neid mõjutavad kaubanduse kaitsemeetmed või kui nad ise vajavad kaubanduse kaitsemeetmeid, pakub Euroopa Komisjon VKEdele igakülgset tuge ja suuniseid, olenemata sellest, kas tegemist on ELi tootjate, eksportijate või importijatega.

2025. aastal jätkas komisjon oma teavitusprogrammi elluviimist, et suurendada teadlikkust meetmetest. Selleks et jõuda võimalikult paljude VKEdeni, kasutas komisjon olemasolevaid võrgustikke, tutvustades kaubanduskaitsealast tegevust 2025. aasta märtsis ja detsembris kaubandusinfoportaali Access2Market üritustel, samuti turulepääsule pühendatud üritusel Rumeenias. Need paljude osalejatega üritused on saanud positiivset tagasisidet.

Vaatamata piiratud ressurssidest tulenevatele raskustele osalesid VKEd 2025. aastal aktiivselt mõningate uute ja lõpetatud juhtumite käsitlemisel. 2025. aasta uute uurimiste seas puudutasid VKEsid dumpinguvastased uurimised, mis algatati Hiinast pärit malmtoodete ja keevitustraadi suhtes. 2025. aastal lõpetatud juhtumite seas puudutasid VKEsid näiteks juhtumid, mis olid seotud Hiinast pärit peata kruvide, lehtpuuvineeri ja küüналdega.

8. TEABE- JA KOMMUNIKATSIOONITEGEVUS NING KAHEPOOLSED KONTAKTID

Võttes arvesse kasvavat nõudlust kaubanduse kaitsemeetmete järele ja keerukaid ülemaailmseid tarneahelaid, on äärmiselt oluline suurendada läbipaistvust ja kaasata sidusrühmi, et edendada paremat arusaamist kaubanduse kaitsemeetmetega seotud vajadustest, kohustustest ja piirangutest. Sellega seoses osales komisjon 2025. aastal mitut liiki teabevahetuses.

Selleks et kuulata ära huvitatud isikute seisukohad ja mured, suhtles komisjon kogu aasta vältel paljude sidusrühmade ja riiklike tööstusliitudega, mille hulgas olid näiteks Business Europe, AEGIS Europe, France Industrie, terasetööstus, Europe Aluminium, CEFIC, Saksamaa keemiatööstuse ühendus ja France Chimie. Arvukad kontaktid keemiatööstusega osutavad kasvavale survele selles sektoris ning kaubanduse kaitsemeetmetega tegelevad talitused osalevad ka kriitilise tähtsusega kemikaalide liidus, mis loodi 2025. aasta oktoobris. 2025. aasta novembris osaleti kodanikuühiskonna dialoogis kaubanduse kaitse küsimustes. Lisaks osales komisjon mõnes kaubanduse kaitsemeetmetega seotud algatuses Euroopa Parlamendis, käsitledes muu hulgas rahvusvahelise kaubanduse komisjoni tellitud uuringut ELi kaubanduse kaitsemeetmete kohta ning osaledes juulis Euroopa Parlamendi ümarlauakohtumisel, mis oli pühendatud ELi kaubanduse kaitsemeetmete tugevdamisele ja mille Euroopa Parlament korraldas koos AEGISega.

2025. aasta juunis osales komisjon Soulis kaubanduse kaitsemeetmete foorumil, mis on kaubanduse kaitsemeetmetega tegelevate uurimisasutuste juhtide iga-aastane kohtumine. See hõlmas ühist nõupidamist, millel arutati kaubanduse kaitsemeetmete alast koostööd ja tehnilisi aspekte, millele järgnesid mitmed kahepoolsed kohtumised partnerriikidega. 2025. aasta detsembris suheldi täiendavalt Korea Vabariigi kaubandus-, tööstus- ja ressursside ministeeriumi mitmepoolse kaubanduse ja õigusküsimuste peadirektoriga ELi kaubanduse kaitsemeetmete poliitika ja Korea äriühingutega seotud juhtumite teemal ning vahetati arvamusi ELis kavandatud uue terasemeetme kohta.

2025. aasta septembris selgitas komisjon Islandi ametiasutuste palvel dumpingu- ja subsiidiumivastaseid uurimisi. Selle ajendiks oli tootmisharu taotlus Islandi ametiasutustele dumpingu- ja subsiidiumivastaste uurimiste läbiviimiseks. Kaubanduse peadirektoraat korraldas vastava koolituse, mis hõlmas kõiki selliste uurimiste läbiviimise põhielemente.

II ELI IMPORDISEIRE RAKKERÜHM

1. Taust

Kuna ELi kaubanduspartnerid kehtestavad üha rohkem piiravaid meetmeid, kasvab mure selle pärast, et algselt ELi-välistele turgudele mõeldud kaubad suunatakse ümber ELi. Kui sellised ümbersuunamised on märkimisväärse ulatusega, võivad impordi suurenemisel olla kahjulikud tagajärjed ELi tööstusele ja ELi siseturule.

Sellega seoses teatas Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen 7. aprillil 2025 impordiseire rakkerühma loomisest. Rakkerühma peamine ülesanne on anda teavet ELi siseturu kaitseks otsuste tegemiseks ja meetmete võtmiseks. Tagamaks, et kaupade ümbersuunamise võimaliku kahjuliku mõju vähendamiseks võetavad meetmed on proportsionaalsed, sihipärase ja tõendus põhised, kasutab rakkerühm impordimahtude järsu kasvu kiireks tuvastamiseks andmepõhist lähenemisviisi ning täiendab sel moel tehtud järeldusi asjakohase teabega, eelkõige ELi tootmisharudelt, aga ka liikmesriikidelt ja ekspertidelt saadava teabega, et mõista nende tagajärgi.

2. Metoodika

Andmeanalüüs põhineb komisjoni ekspertide² väljatöötatud automatiseeritud vahendil ja tolliseire süsteemi andmetel³. Impordisuundumusi jälgitakse igakuiselt ja väga detailselt – koondnomenklatuuri 8-kohaliste koodide tasandil. Andmeanalüüsi vahendis võetakse arvesse importi kõikidest päritoluriikidest, sest kehtestatud meetmete ja vastumeetmete keerukus võib põhjustada ootamatutest riikidest pärit impordi hüppelist kasvu. Analüüsis võrreldakse alates 2025. aasta algusest registreeritud impordimahte varasemate suundumustega ja tõstetakse esile koodid, mille puhul esineb järsk kasv, st eeldatava impordimahuga võrreldes ebatüüpiliselt suur kasv. Seejärel rakendatakse täiendavaid kriteeriume, et tuvastada tootekoodid, mille puhul võib esineda kahjustav impordi suurenemine. Kui alandatud hindadega import on võrreldes eelmise aasta sama perioodiga oluliselt suurenenud, eelkõige ELis toodetavate toodete puhul, kuvatakse analüüsitulemustes tootekoodid, mille puhul esineb impordi järsk kasv. Need kriteeriumid tasakaalustavad vajadust teha kindlaks asjaomased tooted ja ühtlasi vältida ebaoluliste andmete üleküllust.

Järskude muutuste kindlakstegemine on siiski vaid esimene samm. ELi kaubanduse kaitsemeetmete rakendamiseks peavad olema tõendid selle kohta, et asjaomane import kahjustab ELi tootmisharu. Seepärast on mis tahes kaubanduskaitset käsitleva uurimise algatamiseks vaja ELi tootmisharude koostööd, kuna nemad saavad anda meetmete võtmiseks vajalikke olulisi andmeid.

3. Tulemused

Tulemused avaldatakse kord kuus koos taustteavet sisaldava selgitava märkusega. Hooajaliste mustrite, ajaloaliste muutuste ja teatavatel juhtudel impordiandmete muutmise tõttu on analüüs dünaamiline. Peale selle mõjutavad pidevalt muutuvad kaubandusmeetmed tegureid, mis põhjustavad kaupade ümbersuunamist. Seetõttu on oluline keskenduda pigem suundumustele kui lühiajalistele kõikumistele.

Esimene aruanne avaldati 2025. aasta juunis ja selles analüüsiti andmeid kuni 2025. aasta aprillini. Iga järgnev kuuaruanne sisaldas andmeid veel ühe kuu kohta; näiteks 2026. aasta veebruaris avaldatud üheksas aruanne sisaldas andmeid kuni 2025. aasta detsembrini (kaasa arvatud)⁴.

Kõige sagedamini tõusid esile tekstiili- ja rõivatööstus, keemiatööstus ning omavahel seotud masina- ja metallitööstuse kategooriad, mille arvele langes vastavalt 21 %, 14 % ning 12 % ja 10 % tulemustes välja toodud koodidest.

² Väljatöötamises osalesid kaubanduse ja majandusjulgeoleku peadirektoraat (DG Trade), maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat (DG Taxud) ning Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC), mida toetasid siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat (DG GROW) ning põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat (DG AGRI).

³ https://taxation-customs.ec.europa.eu/online-services/online-services-and-databases-customs/surveillance-system_et

Enne kuuendat väljaannet saadud tulemusi kohandati, et võtta arvesse ainult selliseid tulemusi, mis vastasid alates sellest väljaandest kohaldatavale keskmisele nädalaväärtusele 200 000 eurot.

Tulemused esitatakse kokkuvõtlikult ka soojakaardil, mis näitab „tabamuste“ sagedust tootmisharude ja peamiste kaubanduspartnerite (või partnerite rühmade⁵) kaupa. Jällegi on kõige sagedamini esile toodavateks sektoriteks keemiatööstus, masinatööstus ja tekstiilitööstus (kusjuures toodang on pärit nii konkreetselt Hiinast kui ka mujalt maailmast).

4. Tootmisharude tagasiside ja teavitustegevus

Selleks et täiendada seiretulemusi ja veenduda, et import kahjustab ELi tootmisharusid, on oluline teha ELi tootmisharudega koostööd. Kaubanduse peadirektoraat hõlbustas asjakohase teabe kogumist spetsiaalse [küsimustiku](#) ja [e-posti aadressi](#) kaudu, mis võimaldavad sidusrühmadel teavet küsida ja esitada. Lisaks suhtles impordiseire rakkerühm aktiivselt ELi ja riiklike tööstusliitudega, et selgitada seiretulemusi ning teavitada kaubanduse kaitsemeetmete võtmise võimalustest ja tingimustest. Tootmisharude sidusrühmad on väljendanud seire üle heameelt ja mõned on esitanud komisjoni talitustele hindamiseks lisateavet.

5. Edasised sammud

Impordiseire rakkerühm andis ülevaate impordisuundumuste kohta ja tegi kindlaks teatavate toodete impordi võimaliku kahjustava suurenemise. Seejärel algatati arutelud tootmisharudega, suurendati teadlikkust ja parandati teadmisi ELi kaubanduse kaitsevahenditest ning nende rakendamise menetlustest ja õiguslikest nõuetest.

Rakkerühma töö tulemused ei ole lõplik loetelu toodetest, mille puhul komisjon võtab kaubanduse kaitsemeetmeid. Selleks et oleks täidetud õiguslik nõue, mille kohaselt peab import tekitama ELi tootmisharule kahju, ja et ELi tootmisharu kvalifitseeruks kaitse saamiseks, peab tootmisharu tegema komisjoniga aktiivselt koostööd ning täiendama komisjoni analüüsi oma turuteadmiste ja kahjuandmetega. Seepärast on rakkerühm pidevalt suhelnud sidusrühmadega ja püüdnud vajaduse korral metoodilist lähenemisviisi täiustada.

Teabevahetus tootmisharude ja liikmesriikidega näitab, et kaupade lühiajalise ümbersuunamise asemel tekitab sidusrühmadele nüüd muret ulatuslikum pikemaajaline impordisurve, mis on tingitud ülemaailmsest liigsest tootmisvõimsusest, eelkõige aga Hiinast pärit impordi surve. Esialgne keskendumine impordimahtude lühiajalisele järsule kasvule oli põhjendatud kaupade ümbersuunamise vahetu ohuga, mis tulenes tollimaksumäärade tõstmisest pärast president Trumpi väljakuulutatud nn vabastamispäeva. Sellele järgnenud tollimaksumäärade alandamine oleks pidanud kaupade ELi suunamise stiimulit vähendama ja impordisurvet leevendama. Tootmisharude sidusrühmad on siiski teatanud kasvavast impordisurvest, mis on tingitud liigsest liiduvälisest tootmisvõimsusest. Erinevalt impordimahtude järsust kasvust on see impordisurve aga laiapõhjaline ja kasvab järk-järgult paljudes sektorites. Selleks et teha kindlaks impordisurve, mis võib kahjustada ELi tootmisharusid, kohandab komisjon 2026. aasta jooksul oma metoodikat, et võtta arvesse impordi pidevat ja pikemaajalist suurenemist, selle asemel et keskenduda impordimahtude lühiajalisele järsule kasvule, mille põhjuseks on kaupade ümbersuunamine tollimaksude tõttu.

⁵ Tehnilistel põhjustel piirdus komisjon kuvatavate päritoluriikide (või riikide rühmade) puhul järgmistega: ASEAN, Kanada, Hiina, EFTA, India, Jaapan, Mercosur, Mehhiko, Venemaa, Lõuna-Korea, Türgi, Taiwan, Ühendkuningriik ja Ameerika Ühendriigid.

